

Súhrnné informácie pre školy a školské zariadenia k povinnostiam podľa zákona o e-Governmente

Všetky potrebné informácie ohľadom povinností školy a školského zariadenia podľa zákona č. [305/2013 Z. z.](#) o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) (ďalej len „zákon o e-Governmente“) môžete nájsť na stránke Ústredného portálu verejnej správy (ďalej len „ÚPVS“) – www.slovensko.sk.

1. Riaditeľ ako správny orgán

Podľa § 5 ods. 3 a 4 zákona č. [596/2003 Z. z.](#) o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štátnej správe v školstve“) sú riaditeľ základnej školy, riaditeľ strednej školy, ale aj riaditeľ základnej školy s materskou školou a riaditeľ spojenej školy, ktorej súčasťou je aj základná škola alebo stredná škola (ďalej len „riaditeľ školy“) orgánmi štátnej správy v školstve a vykonávajú štátnu správu v prvom stupni. Táto oblasť štátnej správy nie je vylúčená z pôsobnosti zákona o e-Governmente, preto je riaditeľ školy orgánom verejnej moci (ďalej len „OVM“) **v rozsahu, v ktorom vykonáva štátnu správu zverenú zákonom o štátnej správe v školstve.**

Riaditeľ školy vydáva rozhodnutia podľa § 5 ods. 3 a 4 zákona o štátnej správe v školstve okrem rozhodnutia o pokarhaní riaditeľom školy, podmienenom vylúčení a pochvaly riaditeľom školy vždy ako elektronické úradné dokumenty.

Doručovanie vydaných elektronických úradných dokumentov do elektronických schránok rodičov, resp. plnoletých žiakov vykonáva riaditeľ školy a v prípade, že tieto schránky nie sú aktivované na doručovanie, škola zabezpečí listinné vyhotovenie rozhodnutia a jeho doručenie.

Riaditelia materskej školy, základnej umeleckej školy, jazykovej školy a školského zariadenia nie sú OVM. Z ustanovenia [§ 5 ods. 5, 6, 13 a 14](#) v spojení s [§ 38 ods. 4](#) zákona o štátnej správe v školstve vyplýva, že riaditelia skôr uvedených škôl ani riaditelia školských zariadení nerozhodujú v rámci správneho konania a na ich rozhodovanie sa nevzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní. Školské zariadenia a uvedené druhy škôl teda majú podľa zákona o e-Governmente len práva a povinnosti právnických osôb, vo vzťahu ku ktorým sa verejná moc elektronicke vykonáva.

Upozornenie:

Riaditeľ školy a riaditeľ školského zariadenia v prípade rozhodovania o ukončení adaptačného vzdelávania začínajúceho pedagogického zamestnanca a začínajúceho odborného zamestnanca majú síce postavenie správnych orgánov, avšak správne konanie sa v tomto prípade vedie podľa zákona o štátnej správe v školstve výlučne len v listinnej podobe.

Podľa § 17 ods. 1 písm. a) totiž nemá OVM povinnosť uplatňovať výkon verejnej moci elektronicky, ak ide o úkony, o ktorých osobitný predpis výslovne ustanovuje, že ich OVM vykonáva výlučne listinne. V tomto prípade § 5 ods. 15 zákona č. 596/2003 Z. z.

Postavenie správneho orgánu nemá nikdy škola, ale len jej riaditeľ.

2. Škola a školské zariadenie v konaniach iných OVM

Škola alebo školské zariadenie, ktoré majú právnu subjektivitu, môžu vystupovať ako účastníci správnych konaní vedených inými OVM, môžu mať postavenie kontrolovaných osôb v rámci výkonu kontroly alebo dohľadu, postavenie strany v trestnom konaní, ak majú status poškodeného a postavenie žalobcov a žalovaných v civilnom konaní vedenom podľa Civilného sporového poriadku.

Na tieto konania sa tiež vzťahuje zákon o e-Governmente. S výnimkou určitých procesných úkonov, ktoré nie je možné vykonať elektronicky (napr. obhliadka, vypočutie) alebo ak to vylučuje osobitný zákon, správny orgán, prokurátor alebo súd vydávajú dokumenty nie ako listiny ale ako elektronické úradné dokumenty, ktoré sa doručujú do elektronických schránok škôl alebo školských zariadení.

3. Elektronické schránky

Elektronická schránka je elektronické úložisko, v ktorom sú uchovávané elektronické správy a notifikácie a slúži na elektronickú komunikáciu občanov a podnikateľských subjektov s OVM. Správcom modulu elektronických stránok je podľa zákona o e-Governmente Úrad podpredsedu vlády Slovenskej republiky pre investície a informatizáciu (ďalej len „ÚPVII“), a jeho prevádzkovateľom je Národná agentúra pre sieťové a elektronické služby (ďalej len „NASES“). Elektronickou komunikáciou sa rozumie prenos správ elektronickými prostriedkami medzi komunikujúcimi subjektmi. Takáto elektronická komunikácia má rovnaké právne účinky ako komunikácia v listinnej podobe.

Škola a školské zariadenie s právnou subjektivitou (t. j. škola má samostatné IČO odlišné od zriaďovateľa) musí mať zriadenú svoju vlastnú elektronickú schránku. Štatútom je v tomto prípade riaditeľ školy.

V prípade škôl bez právnej subjektivity (škola nemá samostatné IČO) sa odporúča aplikovať ustanovenie [§ 12 ods. 6](#) zákona o eGovernmente, a teda elektronickú schránku školy **zriadiť ako elektronickú schránku organizačnej zložky**. V prípade zriadenia elektronickej schránky školy ako elektronickej schránky organizačnej zložky zriaďovateľa, má do schránky automatický prístup štatutár (starosta obce či primátor mesta). Štatutár požiada o zriadenie elektronickej schránky organizačnej zložky obce a v žiadosti riaditeľovi školy udelí do schránky prístup. Starosta obce či primátor mesta má iba prístup do schránky, ale elektronické úradné dokumenty školy nevydáva, lebo tie vydáva v zmysle zákona č. 596/2003 Z. z. riaditeľ.

Ak zriaďovateľ škole vlastnú schránku nezriadi, má možnosť vytvoriť vo svojej schránke podpriechinok, do ktorého bude mať riaditeľ prístup. Pozor, riaditeľ nemá prístup automaticky,

zriaďovateľ musí udeliť riaditeľovi školy oprávnenie na daný podpriechinok. Aj v tomto prípade má starosta obce či primátor mesta iba prístup do podpriechinka školy v schránke, ale elektronické úradné dokumenty v mene školy nevydáva, lebo ich v zmysle zákona č. 596/2003 Z. z. vydáva riaditeľ.

Základná škola a stredná škola, ktoré nie sú len organizačnými zložkami spojenej školy, a bez ohľadu na to, či sú samostatnými právnickými osobami, musia mať zriadenú elektronickú schránku, aká sa zriaďuje pre OVM verejnej moci, aby riaditeľ mohol vykonávať štátnu správu v školstve elektronicky.

Materské školy, základné umelecké školy, jazykové školy a školské zariadenia, ktoré majú právnu subjektivitu majú povinnosť mať elektronické schránky zriadené a aktivované na doručovanie až od 1. februára 2019, rovnako ako iné právnické osoby, ktoré sa nezapisujú do obchodného registra a nie sú orgánmi verejnej moci. Do 31. januára 2019 si môžu elektronické schránky zriadiť a aktivovať na doručovanie dobrovoľne.

Na ÚPVS je zverejnené [usmernenie k zriadeniu elektronických schránok pre školy](#).

4. Mandátny certifikát

Mandátny certifikát sa vydáva fyzickej osobe oprávnenej z osobitného zákona alebo na základe osobitného zákona konať za inú osobu alebo za OVM [§ 8 zákona č. [272/2016 Z. z.](#) o dôveryhodných službách pre elektronické transakcie na vnútornom trhu a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o dôveryhodných službách)].

Zákon o e-Governmente ustanovuje, že OVM musí konať elektronicky a pri tomto výkone verejnej moci **riaditeľ rozhodnutia podpisuje kvalifikovaným elektronickým podpisom vyhotoveným s použitím mandátneho certifikátu, ku ktorému pripojí kvalifikovanú elektronickú časovú pečať**. Riaditeľ školy teda **nepodpisuje** rozhodnutia svojím osobným kvalifikovaným certifikátom uloženým na eID (na elektronickom občianskom preukaze s čipom).

Riaditeľ školy (ako OVM) si teda musí sám zabezpečiť mandátny certifikát. Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky ho školám nezabezpečuje. Ak si škola mandátny certifikát zabezpečí, použije oprávnene prostriedky štátneho rozpočtu, pretože tým plní úlohy, ktoré jej ustanovuje zákon.

Mandátny certifikát vydáva [kvalifikovaný poskytovateľ dôveryhodných služieb](#).

[Postup ako si vybaviť mandátny certifikát](#) je zverejnený na ÚPVS.

5. Elektronická pečať

Zo zákona o štátnej správe v školstve vyplýva, že riaditeľ školy podpisuje rozhodnutia z titulu svojho postavenia správneho orgánu, teda nie v mene školy. Príkladom je rozhodnutie riaditeľa o prijatí žiaka do školy. Ak podľa zákona o e-Governmente osobitný zákon požaduje, aby rozhodnutie alebo iný správny akt podpísala konkrétna osoba v konkrétnej

funkcii, ako je tomu v prípade rozhodnutia riaditeľa školy podľa zákona o štátnej správe v školstve, musí sa na autorizáciu použiť mandátny certifikát, a nie kvalifikovaná elektronická pečať OVM. Riaditeľ školy teda nie je oprávnený autorizovať elektronické úradné dokumenty elektronickou pečaťou, ale výlučne elektronickým podpisom s použitím mandátneho certifikátu, ku ktorému pripojí elektronickú časovú pečiatku.

Postup vytvárania, podpisovania a odosielania rozhodnutia do elektronickej schránky rodičov:

Od 1. novembra 2016 sú všetky OVM (teda aj riaditeľ školy) povinné komunikovať v správnom konaní (v správnom konaní podľa § 5 ods. 3 alebo 4 zákona č. o štátnej správe v školstve) s účastníkmi konania, resp. s ich zástupcami (rodičmi a žiakmi) elektronicke, okrem správneho konania vo veci ukončenia adaptačného vzdelávania pedagogického zamestnanca alebo odborného zamestnanca.

Návod ako doručiť odpoveď (rozhodnutie) odosielateľovi nájdete v [návode na spracovanie podania pri službe Všeobecná agenda](#).

6. Užitočné informácie

Do pozornosti dávame:

- [bezplatné školenia](#), ktoré realizuje pre OVM NASES. Termíny školení a bližšie informácie nájdete na webovej stránke NASES v časti.
 - [usmernenie k základným povinnostiam OVM](#) vyhotovené ÚPVII,
 - [najčastejšie otázky a odpovede týkajúce sa škôl a školských zariadení](#) súvisiace s elektronickými schránkami a službami ÚPVS,
 - [návod](#) a [videonávod](#) pre OVM, ktoré zobrazujú základné situácie, ktoré môžu nastať pri práci s ústredným portálom a s elektronickou schránkou.
 - kontakty:
 - **V prípade technických otázok** pri zriadení schránky sa môžete obrátiť i na Ústredné kontaktné centrum: Tel. č.: **+421 2 35 803 083**, v pracovné dni v pondelok až v piatok, od 8.00 h do 18.00 h, v stredu až do 21.00 h.
 - **V prípade otázok** súvisiacich s výkladom zákona o eGovernmente je vám k dispozícii emailová adresa: egovernment@vicepremier.gov.sk.
- Pozn.: Ide o kontakt na ÚPVII, ktorý je v zmysle § 56b oprávnený vykladať zákon o e-Governmente.*